

ИЛЯ ИЛФ, ЕВГЕНИЙ ПЕТРОВ КЛООП

Превод от руски: Лиляна Минкова, Миряна Башева, 1979

chitanka.info

КЛООП^[0]

— Не мога повече. Спрете за миг. Ако не разбере веднага какво означава тази табелка, ще се поболее. Ще умра от загадъчна болест. Двадесети път минавам оттук и нищо не проумявам.

Двамата мъже спряха срещу входа, над който със златни букви върху лазурен фон беше изписано: *КЛООП*.

— Не разбирам какво ви вълнува. Нищо Особено — Клооп. Пратки се приемат от един до три. Най-обикновено учреждение. Я да си вървим по пътя.

— Не, няма да мръдна оттук! Клооп! Това ме тормози вече втора година! С какво могат да се занимават хора в учреждение с такова предизвикателно име? Какво вършат? Произвеждат ли нещо? Или обратното — нещо разпределят?

— Е, стига де. Вие сте просто един зяпльо. Седят си хората, гледат си работата, никого не закачат, а вие като сте се заяли — защо, та защо. Да вървим.

— Не, не желая. А вас просто ви мързи. Но аз не, мога да оставя това така.

В издължена лека кола, спряла пред входа, зад дебелото стъкло седеше шофьорът.

— Кажете, другарю — попита го зяпльото, — какво значи Клооп? С какво се занимават?

— Че дявол ги знае с какво се занимават! — отвърна шофьорът. — Клооп си е Клооп. Учреждение и толкоз.

— Вие да не работите другаде?

— А-ами! Не. В Клоопа съм си открай време шофьор.

След като не научиха нищо от шофьора, двамата приятели се съвещаваха известно време, а после влязоха във входа. Зяпльото вървеше напред, а мързеливецът, с недоволен лице, малко по-отзад.

Беше чудно наистина защо зяплото се беше заинатил толкова. Вестибюлт на Клооп не се отличавахе по нищо от хиляди други учрежденски вестибюли. Сновяха куриерки в сиви престилки, като тези, дето ги носят в сиропиталищата — вързани на врата с черни връзки за обувки. До входа седеше жена с валенки и огромен фронтони кожух. По външност много напомняше трамвайна стрелочничка, въпреки че беше гардеробиерка (приемане и връщане на галоши). Над асансьора висеше табелка: „Каскети и гамаши“, а в самия асансьор се въртеше някакъв частник с твърде двусмислен израз на лицето. Той кроеше на място своята модерна и светска стока. (Клооп водеше с него отчаяна битка, понеже Жилфондът беше пуснал най-нагло и без съгласуване този частник във ведомствения асансьор.)

— С какво ли се занимават наистина тук? — подхвана пак зяплото.

Но не успя да продължи размишленията си пред парадния вход.

Върху него налетя, отърколил се някъде отгоре, беловлас служащ и с викове: „Сирене, сирене!“ се шмугна под стълбището. След него изтичаха три девойчета — едното куриерка, а другите две позасуканки, с коси, къдрени на „студено“.

Думата „сирене“ направи на гардеробиерката зашеметяващо впечатление. Тя замря за секунда, после се прехвърли тежко през бариерата на гардероба и забравила за поверените ѝ галоши, хукна подир колегите си.

— Всичко е ясно — каза мързеливецът, — можем да си вървим. Учреждение на вкусовата промишленост. Разработват проблемите за сиренето и други млечно-диетични продукти.

— Но защо се нарича Клооп? — заяде се зяплото.

Мързеливецът не можа да отговори. Приятелите решиха да разпитат за всичко гардеробиерката, но не я дочакаха и се заизкачваха нагоре.

Стените на стълбището бяха почти целите облепени с ръкописни, изрисувани или напечатани на машина обяви, извлечения от протоколи, както и с най-различни призиви и заклинания, започващи неизменно с думата „Стой!“.

— Тук ще разберем всичко — каза с облекчение мързеливецът. — Не е възможно от тези стотици хартийки да не си изясним с какво се занимава Клооп.

И той зачете обявите, като се придвижваше бавно покрай стената.

— „Стой! Има билети за «Ярост». Търсете другарката Чернобривнева.“ „Стой! Кръжокът по шашки заминава за Кунцево на турнир. На играчите се заплащат пътни и дневни по таблицата за централния тарифен пояс. Сборен пункт — стаята на другаря Мур-Муравейски.“ „Стой! Пуловери и лопати по кооперативни цени от двадесет и първи при Катя Полотенцева.“

Зяплото се разсмя. Мързеливецът го изгледа недоволно и се придвижи още малко покрай стената.

— Сега, сега! Не е възможно да... Ето, ето! — мърмореше той. — „Заповед № 1891 — 35. На другаря Кардонкъл с днешна дата му се присвоява името Корзинкъл.“ Що за идиотщина! „Стой! За сирене — на опашка в коопсектора под стълбището.“

— Най-послед! — оживи се зяплото. — Та какво беше вашето предположение? Млечнодиетична промишленост, нали? Та, значи — на опашка за разработване проблемите на сиренето — така ли? Е, браво!

Мързеливецът пропусна смутено съобщението: „Скипоход за зеле по кооперативни цени“ и впери поглед в един производствен плакат, призоваващ с полупламенни изрази всички клооповци да ликвидират изоставането.

Сега вече и той се развълнува.

— Но от какво изостават? Как да разберем все пак от какво именно изостават? Тогова ще стане ясно и с какво се занимават.

Но дори двуметровият стенвестник не можа да разпръсне мъглата, която се беше съгъстила около загадъчната дума „Клооп“.

То беше най-обикновено стенвестничище, бърливо и скучно, с портрети, снимки и статии, получавани, изглежда, по абонамент от някой централен РЕП. Такъв стенвестник би могъл да се окачи и в аптечно управление, и в златотърсаческо, и в някой черноморски параход. С една дума — навсякъде. За Клооп в него се споменаваха само веднъж, и то в крайно неясна форма: „Клооповецо, издигни работата си на по-високо равнище!“

— Но каква работа? — възкликна възмутено зяплото. — Ще се наложи да питаме чиновниците. Неудобно е, разбира се, но няма как. Извинете, другари.

С мълниеносната ловкост, с каквато разузнавачът измъква от неприятелските редици „език“, зяплото награби през талията един хукнал по коридора клооповец и го заразпитва. За учудване на приятелите чиновникът се замисли и изведнъж се изчерви.

— Ама аз всъщност — изрече той след дълбок размисъл, — аз всъщност не съм оперативен кадър. Аз си имам свои функции. А пък Клооп — какво да ви кажа? — Клооп си е Клооп.

И той хукна толкова бързо, че беше безсмислено да го гонят.

Въпреки че още не можеше да се разбере какво всъщност е Клооп, но по някои признаци личеше, че учреждението обича новаторството и истинския прогрес. Така например счетоводството се наричаше тук счетоводен цех, а касата — платежен цех. Но картината на този учрежденски просперитет се разваляше от една отвратителна бележчица: „Днеска не плащаме“. Изглежда, че наред с прогреса беше налице и известно изоставане.

В просторна стая край овална маса за игра на карти седяха шестима души. Те разговаряха с тихи, хленчеци гласове.

Да, наистина, защо на заседания по културно-просветната работа хората винаги говорят с хленчеци гласове?

Причината трябва да е в състраданието, което културактивът изпитва към самия себе си. Жертвуваш всичко за обществото, организираш екскурзии, семейни вечери, идеологически викторини с умерени печалби, разпределяш сирене, пуловери и лопати — с една дума, жертвуваш най-хубавите години от живота си, и то безвъзмездно, безплатно, единствено от идейни съображения, но, кой знае защо, само в работно време. Е как да не ти дожалее за самия себе си.

Приятелите спряха и се заслушаха с надеждата да почерпят от разговора необходимите сведения.

— Нека си признаем открито, другари — изрече със задгробен глас една възрастна клооповка, — че работата на социално-битовия сектор не беше на висота. Раздвижването, мащабите и размахът бяха непълни и недостатъчни. Липсваше необходимата широта. Скипоходът мина незадоволително. А защо, другари? Защото Зоя Идоловна прояви недостатъчна гъвкавост.

— Как? Аз ли съм недостатъчно гъвкава? — възкликна уязвената право в сърцето Зоя.

— Да, вие сте недостатъчно гъвкава, другарко!

— Но защо да съм, другарко, недостатъчно гъвкава?

— Ами защото сте абсолютно, другарко, негъвкава.

— Извинете, но аз съм даже прекалено, другарко, гъвкава.

— Че от къде на къде ще сте, другарко, гъвкава?

Но в този момент в разговора се намеси зяплътото.

— Извинете — каза той нетърпеливо, — но какво значи Клооп?
С какво се занимава?

Прекъсната на най-интересното място, шесторката изгледа с мрачни погледи нахалниците. Мълчанието продължи минута.

— Не зная! — отговори категорично Зоя Идоловна. Не ни пречете на работата. — И като се обърна към съперничката си в обществената дейност, каза с ридаещ глас: — Та, значи, аз съм недостатъчно гъвкава? Добре, добре! Ами вие гъвкава ли сте?

Приятелите се оттеглиха в коридора и започнаха да се съвещават. Мързеливецът беше уплашен и предлагаше да си вървят. Но зяплътото не се огъна под ударите на съдбата.

— До Калинин ще стигна! — изкрещя той неочаквано. Няма да оставя това така.

Той отвори гневно една врата с табелка „Заместник-председател“. Заместника го нямаше в стаята, а намиращият се там човек с агнешки калпак се отнесе към пришелците джентълменски хладно. И той не знаеше какво значи Клооп, а за заместника каза, че отдавна го били хвърлили в шахтата.

— Къде? — попита разтреперан мързеливецът.

— В шахтата — повтори агнешкият калпак. — На профсъюзна работа. А вие идете право при председателя. Той е момче на място, нито е бюрократ, нито е някой хапльо. Той всичко ще ви обясни.

На път към председателя двамата приятели се запознаха с нова обява: „Стой! Получи си незабавно от профкомитета купоните за картофи. Закъснението застрашава с анулиране.“

— Закъснението застрашава с анулиране. Анулирането застрашава със закъснение — мърмореше, зашеметен, мързеливецът.

— Ах, час по-скоро да разберем каква е тази бурна дейност!

По пътя имаха още едно приключение. Някакъв човек им поиска членски внос. При това заплашваше с анулиране на членските книжки.

— Пуснете ни! — развика се зяплътото. — Ние не работим тука.

— Бе дявол ви знае — поохладня непознатият. — Тук работят четиристотин души. Къде мога да ги запомня! Тогава дайте по двајсе копейки за „Приятел на нещо“. Хайде де, дайте!

— Ние вече дадохме! — пищеше мързеливецът.

— Нищо, и на мен дайте! — стенеше непознатият. — Бе дайте бе! Само по двајсе копейки!

Нямаше как — дадоха.

За Клооп непознатият не знаеше нищо.

Председателят опря лакти в бюрото и стана да посрещне посетителите.

— Моля да ни извините, че се обръщаме направо към вас — подхвана зяпльото, — но колкото и да е странно, изглежда, че само вие можете да отговорите на нашия въпрос.

— Моля, моля — каза председателят.

— Вижте какво, работата е следната. Не зная как да ви обясня. Ще може ли — само, моля ви се, не го приемайте за глупаво любопитство, — ще може ли да ни разясните какво значи Клооп?

— Клооп ли? — попита председателят.

— Да, Клооп.

— Клооп? — повтори председателят.

— Да, много бихме искали да разберем.

Още малко — и завесата щеше да се вдигне.

Наближаваше края на тайната, когато председателят изведнъж каза:

— Ще прощавате, но ме заварвате неподготвен. Отскоро съм тук. Едва днес встъпих в изпълнение на длъжността си и още не съм напълно в течение на нещата. В общи линии, разбира се, да, и все пак, как да ви кажа...

— И все пак, в най-общи черти?...

— Може би Клооп доставя дървен материал?

— Не, дървен материал не. В това съм сигурен.

— Тогава мляко?

— Но моля ви се! Мене от млякото ме прехвърлиха тук. Не, не е мляко.

— Винтове?

— М-м-м... Мисля, че и това не е. Май че е нещо друго.

В това време в стаята внесоха лопата без дръжка, върху която лежеше като на поднос зелен пуловер. Сложиха всичко това на масата, помолиха председателя да се разпише и си отидоха.

— Дали да не се опитаме най-напред да дешифрираме името по букви? — предложи мързеливецът.

— Това е идея! — съгласи се председателят.

— Вярно, хайде по букви. Клооп. Кооперативно-лесо... Не, нали не е дървен материал... Да вземем друго. Кооперативно-лакобояджийско предприятие... Но тогава защо е второто „о“? Момент... Кооперативно-лихваро...

— Или кърпаческо?

— Е да де — кърпаческо-лихварско... Ще прощавате, ама излиза някаква идиотщина. Хайде по-системно. Момент.

Председателят извика човека с агнешкия калпак и му нареди да не пуска никого.

След половин час в кабинета беше задимено като в тоалетната на някоя гара.

— По букви е механично! — крещеше председателят. — Трябва най-напред да си изясним един принципен въпрос. Каква организация е това? Кооперативна или държавна? Вие това ми кажете.

— Аз пък смятам, че трябва да отгатнем по буквите — упорствуваше мързеливецът.

— Не, вие ми кажете по принцип.

Покоите на Клооп вече бяха празни, когато приятелите напуснаха бълващия пушеци кабинет. Чистачката метеше коридора, а от една крайна стая долитаха хленчеци гласове:

— Аз, другарко, съм прекалено гъвкава.

— Че как тъй ще сте гъвкава, другарко?

Долу приятелите бяха настигнати от беловласия чиновник. Той носеше в изпружени ръце мокър пакет със сирене. От пакета капеше саламура.

Зяплото хвърли към чиновника помътнял поглед и прошепна смутено:

— Но с какво все пак се занимават те тука?

[0] Заглавието „Клооп“ звучи за руския читател като съчетание от думата „клоп“ — дървеница, и „кооп“. То носи както насмешката

над широко разпространените съкращения, звучащи понякога и нелепо, така и отношението към неоправдано раздутите щатове на някои учреждения — въпрос, широко обсъждан по времето, когато е писан фейлетонът. — Б.пр. [↑](#)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.